

## Biografi - Henrik Ibsen

Biografien er hentet fra "Støpeskien – et undervisningsopplegg" i skienkolene

Henrik Ibsen ble født i Skien den 20. mars 1828. Foreldrene hans het Knud og Marichen Ibsen. Henrik hadde fire yngre søsken. Faren var kjøpmann, og familien Ibsen var velstående og hadde god økonomi. I 1834 ble det vanskelig å drive forretninger i Skien. Faren til Henrik slet med å betale regninger, og til slutt måtte han gi opp forretningen. Familien ble tvunget til å selge nesten alt de eide; både hus og møbler ble solgt på auksjon. De måtte flytte fra det staselige huset i byen og ut på landet til den lille gården Venstøp.

Som liten gutt likte Henrik å lese og leke med dukketeateret sitt. Han diktet historier og spilte gjerne forestillinger med barna i nabolaget som publikum.

Da Henrik var blitt 15 år, måtte han arbeide og klare seg selv. Det var ikke uvanlig på den tiden. Henrik dro til Grimstad for å gå i lære i et apotek. Senere dro han til hovedstaden for å fullføre skolen. Det gikk ikke så bra med skolegangen, men teater var han interessert i.

Han skrev på den tiden sitt første teaterstykke; *Catilina!* Senere dro han til Bergen for å lære seg mer om teaterkunsten, og der fikk han både skrive stykker og regissere dem.

Henrik Ibsen giftet seg med Susannah i 1858, og sammen fikk de sønnen Sigurd. Ibsen arbeidet som forfatter og dramatiker, men i starten gikk det ikke så bra. I 1864 dro familien Ibsen til Roma. De bodde lenge i utlandet, i til sammen 27 år, i både Tyskland Italia og Danmark.

I utlandet skrev Henrik Ibsen det ene teaterstykket etter det andre og snart ble stykkene hans spilt på flere scener i Europa. Han ble berømt! Ofte sjokkerte han publikum med sine dramaer, folk syntes nok han var litt for moderne. Og når publikum ikke likte teaterstykket eller konserten de var på, kastet de både tomater og egg for å vise sin misnøye.

Henrik Ibsen var opptatt av nye tanker og ideer i tiden. Dette fikk betydning for skuespillene han skrev, og Ibsen begynte å skrive samfunnsdramaer. Det er disse skuespillene som har gjort Ibsen til et verdensnavn innen litteratur. I rask rekkefølge skrev han stykker som *Et dukkehjem*, *Gjengangere*, *En folkefiende*, *Vildanden* og *Hedda Gabler*. Et tema som går igjen i Ibsens stykker i denne perioden, er enkeltmenneskets rett til å være seg selv, uavhengig av samfunnets forventninger eller fordommer. Individets frihet, rett og slett.

Det er også verd å merke seg den spesielle litterære metoden Ibsen utviklet i disse skuespillene. Den kalles retrospektiv metode og er blitt svært vanlig både i litteratur og film. Mange av de filmene vi ser i dag, har brukt nettopp den teknikken som Ibsen innførte.

I 1891 flyttet Ibsen tilbake til Christiania. Han fortsatte å skrive fram til 1899, og han siste skuespill var *Naar vi døde vaagner*.

I 1906 døde Henrik Ibsen i sin leilighet i Arbiensgate i Oslo. Fortsatt regnes han som en av verdens største dramatikere!

### Kilder:

Einar Østvedt: Henrik Ibsen og hans barndomsmiljø

Leif K. Roksund: Henrik Ibsen og oppvekstmiljøet

Stein Erik Lunde: Biografien om Henrik Ibsen: Alt eller intet